

TORONYIRÁNY

XII. 33.

2018. augusztus 19.

SZEGEDI KATOLIKUS ÉRTESETŐ A GLATTFELDER ALAPÍTVÁNY GONDOZÁSÁBAN

Évközi 20. vasárnap

Augusztus 20. Szent István király,
Magyarország fővédőszentje

Augusztus 22. Boldogságos Szűz Mária királynő

Augusztus 24. Szent Bertalan apostol

Mind a Jézusban való hitnek, mind teste és vére vételének életközvetítő ereje van. Tudomásul kell tehát venni, hogy az eukarisztia - éppúgy, mint a többi szentség - nem valami Krisztustól elválasztható eszköze a kegyelemnek és az üdvösségnek. Azt kell meglátni benne, hogy a Fiú közeledik, aki az Atyától küldetést kapott, megtestesült, vállalta az emberi életet és a halálban áldozatul adta magát, de feltámadt és él az örök dicsőségben. Ezért nem tárgyi eszközként hat, hanem személyes hatással: aki engem eszik, általam él. Az ember oldaláról tehát nélkülözhetetlen előfeltétel a hit. Csak a hitben ismerjük fel Jézus keresztalálának erejét és mennyei létmódját. Egészben véve tehát az eukarisztia is Jézusnak önmagáról adott kinyilatkoztatása, és már ezért sem lehet a hittől elválasztani. Jézus titkát csak a hitben ismerjük és közelíthetjük meg.

Gál Ferenc

A szentmise olvasmányai

- 1. Péld 9,1-6** A jelképes hasonlat üzenete, hogy Isten kezdettől fogva felkínálja az embernek az élet értelmét és célját, és kellő segítséget nyújt eléréséhez.
- 2. Ef 5,15-20** Akkor használjuk fel értelmesen az időt, ha törekszünk Isten akaratának, szándékának felismerésére, és aszerint cselekszünk.
- 3. Jn 6,51-58** Jézus saját testét és véréát adja lelki táplálékként a benne hívőknek.

Az élő kenyér

Az 52-58. versekben már egészen világos az eukarisztiára való utalás. Egyes szövegmagyarázók úgy gondolják, hogy itt az evangélista gyakorlatilag alkalmazza azt, amit Jézus magáról, mint az élet kenyereéről mondott. De mivel az egész beszéd a kenyérszaporításból indult ki, inkább azt kell tartanunk, hogy az egész jelenetnek megvolt a ráirányulása az eukarisztia misztériumára. A zsidó hallgatók azon ütköztek meg, hogy Jézus olyan kenyeret ígér, amely a saját teste. Magatartásukat a szöveg úgy jellemzi, hogy „vitakoztak egymás között”. A zúgolódásba tehát vita is belevegyült, mint ahogy a pusztai vándorlásnál is szó van ilyen vitáról (Kiv 17,2; Szám 20,3). Mindenesetre az egymás közötti vita is a hitetlenség kifejezése volt. Jézus ugyan még nem beszélt kifejezetten testének evéséről, de a zsidók így fogták fel szavait, s egyelőre csak bejelentésének értelmetlenségére gondoltak. Ilyen követelménnyel még senki sem állt elő. Jézus nem magyarázkodik tovább, hanem ünnepélyesen összefoglalja mindazt, amire eddig célzott: Ha nem eszitek az Emberfia testét, és nem isszátok a véréát, nem lesz élet bennetek. Az ő teste és vére tehát az örök élet forrása és biztosítója. De abban az értelemben, ahogy a 33. versben említette, vagyis mint áldozati test és vér. Jézus keresztáldozatával érdemi ki az üdvösséget, s ezt az üdvösséget, mint örök életet táplálja az új eledellel. A negatív kijelentést most állító értelemben megismétli, s az ismétlés szintén a fontosságot emeli ki: De aki eszi testemet és issza véreát, annak örök élete van, s feltámasztom az utolsó napon (54. vers). Az általa adott táplálék tehát a test halálraszántságát orvosolja. Arra is gondolhatunk, hogy az evangélista azért él ezzel a kétszeres és erős fogalmazással, mert saját korában egyes gnosztikus irányzatok elutasították az eukarisztia vételét, abból kiindulva, hogy a test, az anyag a rossz hordozója, s azt is tagadták, hogy a Logos valóságos testet vett magára. Az Emberfia szó használ-

lata is arra vall, hogy az evangélista Jézus valóságos testére és vérére gondol, de már a megdicsőült Emberfia formájában. A háttérben azonban ott van annak megvallása, hogy a megdicsőült Emberfia azonos a földi Jézussal, aki áldozatul adta magát. Talán a gnosztikusok ellen irányul az 55. vers is, hogy Jézus teste valóságos étel és a vére valóságos ital. Olyan szükség van rá, mint az ételre és italra az élet fenntartásához. Mivel valóságos étel és ital, magában hordozza a tápláló erőt. Az apostoli egyházban az eukarisztia ünneplését valóban ez a meggyőződés vezette.

Az 56. vers közelebbről magyarázza meg az eukarisztia hatását. Az ember azáltal részesül a megígért életben, hogy maradandóan eggyé válik Jézussal, az élet hordozójával: Aki eszi testemet és issza véreimet, az bennem marad, és én őbenne. Tehát itt nem az evés és ivás az, amely önmagában jelentős, hanem inkább az a személyes kapcsolat, amely a vétel által létrejön. A földi étel beleépül a testbe, az az étel és ital azonban személyes kölcsönhatást hoz létre: egymásban levést. János szövege különben az egymásban levést több viszonylatban használja: a Szentháromság személyei egymásba vannak és a hívők is őbennük válnak eggyé (17,21). A tanítványok őbenne vannak, mint szőlővesszők a szőlőtőn, s ezért hoznak termést (15,5). Pál apostol a közösségi létet így jellemzi: Egy kenyér, egy test vagyunk sokan, akik az egy kenyérben részesülünk (1Kor 10,17). A természetes életben erre az egymásban létezésre nincs példa. Itt Jézus úgy szerepel, mint aki az egész kegyelmi rendet magában hordozza, s abba fogadja bele az embert. Pál apostol is ilyen alapon állítja, hogy a keresztségben Krisztust öltjük magunkra (Gal 3,27). A természetfölötti élet közlése annak mintájára megy végbe, ahogy az Atya közli az életet a Fiúval: Engem az élő Atya küldött, s általa élek, így az is élni fog általam, aki engem eszik. Már előbb kijelentette, hogy a Fiú az Atyától kapta az életet, s azt mint sajátját hordozza (5,26), ezért van hatalma arra, hogy az emberekkel is közölje. Az „engem eszik” kifejezés itt különösen jelentős. Aki az általa adott kenyeret eszi, az az ő testét, sőt őt magát eszi, s ez kétségtelenül utalás arra, amit a szinoptikusok és Pál az utolsó vacsoráról megőriztek: a kenyér Jézus teste lesz, a bor pedig a vére. Ennek alapján nem elég csak jelképezésről beszélni, hanem inkább valamilyen természetfölötti változásról. Az „általam él” kifejezés tartalmát pedig abban határozhatjuk meg, hogy Jézus az eukarisztián keresztül nemcsak megszenteli az embert, hanem átadja neki szellemi hatását, életerejét. Az eukarisztia lett az egyház azonosságának a biztosítéka. Nemcsak úgy, hogy azonos marad kezdeti alakjával, hanem belső tartalma szerint is azonos mindazzal, amit Krisztus jelentett a világnak az üdvösség rendjében.

Az elmondottakat Jézus végül összefoglalja, s megerősíti azzal, hogy a mennyből alászállott kenyér magasztosabb a mannánál, amit az atyák ettek. Az nem adott orvoslást a halálra, tehát nem lehetett az élet kenyérének nevezni. Viszont aki ezt a kenyeret eszi, örökké él. Az evangélista a mannára való ismételt hivatkozást bizonyára a zsidókkal való viták miatt tartotta szükségesnek, de egyúttal Jézus üzenetét is meg akarta örökíteni minden keresztény nemzedék számára. Az örök élet forrása egyedül Jézus, aki az eukarisztiában, mint éltető forrás maradt egyházával.

Gál Ferenc

Szülők és gyermekeik: hogy jól éljünk együtt (8.)

VII. A gyermek személyiségének fejlődése

2. A személyiség fejlődése

Értékelés

Egyetlen gyermek sincs, aki el akarná téveszteni azt, amit csinál. Mégis, a felnőttek, noha ezt jól tudják, amint gyermekük téveszt valamit, azonnal elvesztik a türelmüket, és azonnal mindenfélét vágnak a fejéhez.

A modern pszichológia ezzel szemben nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy értékeljük mindazt, amit a gyermek a maga tapasztalatán belül megvalósít.

1884. április 25-én jelent meg a „Journal de Rome” hasábjain egy interjú Don Bosco-val a preventív módszerről: „Hogy milyen az én nevelési módszerem? Nagyon egyszerű: hagyni kell, hogy a fiatalok teljes szabadságban azt tegyék, amiben legjobban kedvük telik. A lényeg abban áll, hogy fel kell fedezni bennük a jó csírákat, és ezeket kell ápolni és fejleszteni”. Egy Don Cosatamagnához írott levelében Don Bosco így fogalmaz: „Mindenkinek adjatok sok-sok bizalmat... legyen gondotok rá, hogy segítsétek kinek-kinek a jó hajlandóságait”.

Természetesen itt csakúgy, mint a nevelés többi területén, nagyon fontos, hogy megfelelő mértékben adagoljuk a gyermek tapasztalatainak értékelését. Nemcsak bátorítani és dicsérni kell, hanem „helyesbíteni” is, megfelelő motivációk segítségével, hiszen e nélkül képzelhető, mi lesz az eredmény.

Végezetül pedagógiailag nagyon indokolt arra rávezetni a nevelendő személyt, hogy a balul sikerült kísérlet után alternatív megoldásokat keressen, és ne adja fel a próbálkozást az első vereség után.

VIII. A játék szerepe a gyermek fejlődésének egészében

Kérdés: Mi a játék szerepe a gyermek fejlődésének egészében?

Kulcsszavak: Felszabadító funkció – Az érzelmi egyensúly helyreállítása – A testi rendszer felépítése – Kivetítő funkció – Átmeneti játékszer

1. Mire jó a játék?

A fejlődéslélektannal foglalkozó pszichológusok egyetértenek abban, hogy a játék, mint tevékenység, az egyik legfontosabb módja, ahogyan a gyermek megtanul viszonyulni saját magához, másokhoz és az őt körülvevő tárgyakhoz. A játék révén tanulja meg az újszülött, hogy társas lény, és ezáltal történik meg, hogy lassanként „kilép saját magából” és belép a világba.

A játék, azon túl, hogy közvetlen örömet, fizikai és lelki elégedettséget, boldogságot, egzisztenciális örömet szerez, komoly tevékenység is egyben, amelyben szerepet kap a személyiség minden tényezője.

A gyermek a játékon keresztül fejezi ki tapasztalatát, amely érzékelésből, sejtésből, érzésekből, örömekből, bánatokból és vágyakból tevődik össze. A játszás során a gyermek felszínre hozza az elrejtett dolgokat és kinyilvánítja azt, amit nem tudunk róla. Játék közben megvalósítja álmait, persze csak átmenetileg, és csak egy elképzelt, látszati és tünékeny valóság dimenziói között.

Miközben játszik, a gyermek megújul. Játszás közben ugyanis felidézi a birtokában lévő adatokat, ellenőrzi őket, újakat fedez fel, kiselejtezi azokat, amelyek az adott pillanatban szükségtelenek és mindent olyan új struktúrákba szervez, amelyek korábban nem léteztek.

Jean Piaget genfi pszichológus sok kutatással felfedezte, hogy a gyermek a játéktapasztalatát annak alapján sajátítja el, hogy ő személy szerint hogyan látja és értelmezi a valóságot, és éppen a játék-tevékenységen keresztül szervezi folyamatosan újjá azokat a módokat, ahogyan a világot igyekszik megérteni.

Kijelenthetjük tehát, hogy a játék előrelendítő, ösztönző, felülvizsgáló és javító szerepet tölt be az egyén fejlődésében.

A játékban keresztül tanulja meg a gyermek, hogyan élheti meg a veszteséget anélkül, hogy önmagát vesztesnek tartaná, vagyis a saját magába és képességeibe vetett bizalmát elveszítené, vagy ne reménykedne többet, hogy visszavághat, illetve teljesítménye javulhat. Itt értheti meg, hogy ha veszít, nem omlik össze azért a világ, mert minden megjavítható, elrendezhető és megoldható. Ezen a ponton kell fellépnie a szülőnek, hogy gyermeke számára segítsen feldolgozni a vereség valódi értékét. A felnőttnek el kell magyaráznia a kiskorú számára, hogy az átmeneti vereség kiváló alkalom arra, hogy javítson magán. Ilyenkor el kell gondolkoznia az elmaradt győzelem okáról, fel kell fedeznie, mi volt az oka a győzelem elmaradásának, mi áll a dolog hátterében. Fel kell ismernie a maga korlátait és az elkövetett hibákat, anélkül, hogy túldramatizálná a kérdést, inkább egyszerűen elemezve és javítva mindazt, ami nem a megfelelő irányba haladt.

Ezen kívül helyes, ha megtanítjuk arra is a gyermeket, hogy elismerjék a győztes teljesítményét, aki nagyobb erőbedobással és nem csak a szerencsének köszönhetően szerezte meg a győzelmet.

Ugyanakkor a győztest is nevelni kell, hogy az eredményben részt vállalóknak ismerje el a teljesítményét, és az érdemet ne kizárólag magának tulajdonítsa; ne tegye a győzelem elbizakodottá és ne szégyenítse meg a vesztest, hanem, éppen ellenkezőleg, bátorítsa és hozza tudomására, hogy a vereség értéke milyen viszonylagos más, jóval értékesebb dolgokhoz képest.

Aki játék közben megtanulja elviselni a vereség fájdalmát és tud belőle erőt meríteni a személyes fejlődéséhez, ezzel bizonyos értelemben edződik arra, hogy felnőtt életében is pozitívan fogja fel majd az ehhez hasonló helyzeteket.

A játékban a gyermek felfedi hiteles arcát, elvet minden álarcot. A játék nem csupán készségek kifejlesztését szolgálja, hanem értékeket épít, például a kifejezés szabadságát, a javulás iránti vágyat, a többi játékos iránti tiszteletet, azoknak a szabályoknak a betartását, amelyek a tisztas és korrekt közös játékhoz elengedhetetlenek, a tevékeny együttműködést egy csapat érdekében, az öröm és a bánat képességét, valamint az ezekben az érzelmekben való osztozást.

A játéktevékenységen keresztül a gyermek nemcsak azt tanulja meg, hogy alkalmazkodjon környezetéhez (mint fizikai környezethez és mint társas környezethez), hanem azt is, hogy miképpen változtathat rajta. Nagyon egyszerű példa erre a gyermek esete a tengerparton, aki felhasználja a környezet felkínálta homokot, de tevékenyen változtat is ezen, amikor a formátlan fövényből pompás homokvárat vagy autópályát épít. A játék a következő tevékenységek eszközüvé válik:

- a valóság felfedezése;
- a hasonlóságok és eltérések, a korlátok és lehetőségek, a bizonyosságok és a valószínűségek kutatása;
- az értelmi, érzelmi, fizikai és társas képességek kifejlesztése.

(Folyt. köv.)

Salvatore Porcelluzzi

Vasárnapi jegyzet

Egyszerű ének

Irodalom-kedvelőknek mindig tartogat meglepetést, fölfedezést a költészet, a próza. Jólesőn hallgatom, ha a homíliában is elhangzik egy-egy verssor, versszak, ami közelebb hozza, megvilágítja a misztériumot, vagy akár a morális valamely részletét. Akik szeretik a művészetet, tudják, lehet az segítő a megértésben nehezebb tézisek fejtegetésénél. Prohászka Ottokár tudta ezt igazán, aki költő is volt, és ezért kedvelte a művészeteket, a tudományokat, mivel a művészet és a tudomány a teológia szolgálatlány. Neki fontos volt, kár, hogy sokaknak már nem az az oltárszolgálatban.

Jómagam a spirituális lírát szerfölködtem kedvelem, és boldog vagyok, ha papköltőre lelek, miként ezúttal az olasz irodalomban, a XX. században. A neve Clemente Rebora. Kicsit utána néztem, miután elolvastam Egyszerű énekét. A hosszú, meditatív és emlékező verset, amely a lélek emberének gyönyörű megvallása. Mindjárt rátérek, de előbb néhány gondolat, ismeret a költőről. Milánóban született 1885-ben (mint a mi Kosztolányink), az irodalmat tanulmányozta, technikumokban tanított. Az első világháborúban lövészárkok katonája volt, egy robbanástól idegösszeomlást kapott. A háború után Gogolt és Tolsztojt fordította. Lelki válságából a kegyelem gyógyította ki: 1929-ben papnövendék lett, hét év múlva fölszentelték. Streszában, a Lago Maggiore mellett végezte a lelkipásztori munkát, élte komoly lelkiéletét. Irodalommal már nem foglalkozott, spirituális írásokkal igen. 1957-ben ugyanitt hunyt el.

Költészetét a huszas évekből lehet jegyezni. Az elvontságtól az élethez közeledő versei a bensőségükkel ragadnak meg, a lírai én harmóniakeresésével, amely arra is utalhat, hogy egy Istentől érintett igaz ember, művész miért a papi hivatás mellett döntött. Fotóját nézegetem, messze tekintő arcot látok, aki a benső látomásban veszi észre a külső valóságot. Egyszerű éneke szinte mindent elmond rejtett életéről. A később született Salvatore Quasimodo (nálunk is járt) egyik fontos verse, a Hazatérések anya alakja mintha Rebora iméni hosszú verséből lépne rokonlélekként elő. A még civil Clemente szinte már a lelkipásztor hangján, bölcsességével, etikai fegyelmével szólal meg következő soraiban: „Ó anyám, ó anyám / olyan vagyok mint a kalmár áru nélkül, / kalauz, ki útját vesztette végül, / a szív helyes útját, anyám! / Add hogy reggel vidáman / s a jót minden dologban, / amit csak látok, / megtaláljam, / s este ne összetörve térjek / vissza hozzád, ha vereséggel / végződött is a próbatétel. / Biztos békét, termékeny tisztességet / emberkéz hogyan épít, / ha lassan minden elenyészik / a könyörtelen rohanásban / s a természet elejti lombját / a súlyos szorongatásban?”

Később biztosan találkozott azzal az isteni forrással, amely anyja helyett a jóságos Atyát jelentette, akihez ugyanezekkel a szavakkal fordulhatott. A szív (Cuore) című verse ember-analógiájával valóban az embert jelenti, az Írásban értelmezett teljes személyt: „Ha szárnyra kél a szív / és csordul szeretettel, / már nem kell kitalálni: van az ember.” És a szentpáli fordulat is előjön a Nihil fere sui versében: „Eke vagyok a szántáshoz: / más hintsen el magokat, / más nevelje a szarát, / más nézze a virágot, / más egye a gyümölcsöt.”

Hazai modern líráinkban Csanád Béla papköltő szólaltatott meg a Reborához hasonló hangzatokat...

Tóth Sándor

hírek ..... információk

Augusztus 20-án, hétfőn Szent István király, Magyarország fővédőszejének ünnepén a Székesegyházban 10 és 18 órakor lesznek szentmisék.

Látványos katonai programmal és a kenyérhez kötődő, mezőgazdasági néphagyományokkal készül ünnepelni augusztus 20-át, az ország születésnapját az Ópusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékpark. A Csongrád megyei Szent István-nap a Magyar Honvédség 170 éves fennállására éppúgy emlékeztetni fogja az érdeklődőket, mint államalapító szent királyunk szellemi örökségére és az ünnephez kötődő népszokásokra.

Az Árpád-emlékmű előtt, délután fél 2-kor kezdődő ünnepség szónoka Farkas Sándor, az Agrárminisztérium parlamenti államtitkára, miniszterhelyettes lesz. A rendezvényen - a hagyományoknak megfelelően - Kiss-Rigó László, püspök szenteli meg az új kenyeret, melyet Makra József, Ópusztaszer polgármestere fogja megszegni. Az ünnepi műsorban közreműködik a makói Forгатós Táncegyüttes, a sepsiszentgyörgyi Harmónia kamarakórus és a Hódmezővásárhelyi MH 5. Bocskai István Lovászdandár Helyőrségi Zenekara.

A nemzeti ünnep alkalmából kézművesek vásári standjai fogadják egész nap a látogatókat a Nemzeti Összetartozás Szobra körül. 10 órától 17 óráig lesz látható a Nagyréten a honvédség bemutatója, melyben részt vesz a hódmezővásárhelyi MH 5. Bocskai István Lovászdandár, a szentesi MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred. A modern haditechnikai gépek mellett a honvédség fejlődése is megelevenedik a honfoglalás-kori lovasbemutató, a Szablyavívó Iskola, a Pálffy huszárak és a szegedi Haditechnikai Park jövőtől. A skanzenben tematikus nagyrendezvény keretében ismerkedhetnek meg az aratással és a gabonával kapcsolatos néphagyományokkal az érdeklődők. Látható lesz működés közben a cséplőgép, a látogatók kipróbálhatják a kézi darálás és őrlést, valamint megnézhetik nagyanyáink hogyan sütötték kemencében a kenyeret.

A Csongrád megyei Szent István-napon az esemény szervezői a Magyar Vöröskeresztrel együttműködésben 10 és 15 óra között véradást szerveznek a Nemzetipark Látogatóközpontjában.

Zenei utazás Bizáncról Budáig címmel Tóka Ágoston orgonájátékát hallgathatja meg a közönség augusztus 26-án, jövő vasárnap este fél 8-kor a Dómban. A Filharmonia Magyarország szervezésében megvalósuló koncerten közreműködik a Szent Efrém Férfikar. Művészeti vezető Bubnó Tamás. A műsorral illetve a jegyvásárlással kapcsolatos információk a www.filharmonia.hu weboldalon olvashatók.

Az Újszövetség hellenista és júdaista háttere címmel Nemzetközi Biblikus Konferenciát rendez augusztus 27-28-29 én a Szegedi Dóm Látogatóközpontban a Szegedi Nemzetközi Biblikus Konferencia Alapítvány. Az idei konferencia különlegessége a biblikusok és a hellenizmus-szakértők várható kreatív vitája a csaknem 40 előadót felvonultató konferencián.

Augusztus 27-én, 18 órakor a Székesegyházban latin nyelvű gyászmisével emlékeznek meg az idén elhunyt Joachim Gnilka professzorra, a Pápai Biblikus Bizottság tagjára, a Gnilka-díj névadójára. A szentmisén a zenei szolgálatot a Dóm kórusa adja Varjasi Gyula karnagy vezényletével.

Augusztus 28-án, 18 órakor a szegedi Zsinagógában ünnepélyes koncert keretében adják át a Gnilka-díjat Szécsi Józsefnek az OR-ZSE professzorának. Ekkor írja alá a SZNBK igazgatója, Benyik György és az OR-ZSE rektora, Vajda Gábor a két intézmény közötti együttműködési megállapodást. Ezt követi a Szegedi Szimfonikusok koncertje Gyüdi Sándor karnagy vezényletével, Raáb Gábor, Szécsi József, Szécsi Máté, valamint Simon Bálint közreműködésével.

Az ingyenes konferencia részletes programja a <http://sznbk1988.hu> weboldalon olvasható.

Liturgia – Művészettörténet – Műtárgy címmel tanfolyamot hirdet a Magyar Képzőművészeti Egyetem. Az egy szemeszteren át tartó, hétvégi ismeretterjesztő előadássorozat célközönsége a művészet iránt érdeklődő pedagógusok, egyházi személyek, papok, lelkészek, hittudományi felsőoktatási intézmények, valamint az egyházi iskolák jelenlegi és volt hallgatói, illetve tanárai; hitoktatók és lelképásztori munkatársak; a téma iránt érdeklődők. Továbbá - régészek, muzeológusok, művészek, a vizuális kultúra területén működő személyek, akik mélyíteni, illetve frissíteni szeretnék ismereteiket.

A Boros Ildikó és Fehér Ildikó oktatók szervezésében, az egyetem tanárainak részvételével létrejött előadássorozat a szakrális művészet európai hagyományainak bemutatására törekszik. A kora-középkortól a jelen korig a legfontosabb egyházi művészettel kapcsolatos műfajok, berendezési tárgyak, műtárgy típusok, ikonográfiai témák bemutatása műtárgy centrikusan, jellemző példák, analógiák segítségével. Az építészet, szobrászat és a festészet általános keresztény ábrázolási hagyományainak, jellegzetességeinek ismertetése a legfontosabb európai művészeti emlékeken keresztül: templomdekorációk, középkori freskóciklusok, oltárképek, ikonosztások, faragott oltárok. Fontosnak tartják az egyházi ünnepekhez fűződő szimbólumok és tradíciók, valamint olyan, a korábbi liturgiai hagyományokhoz köthető tárgyaknak a kiemelését és bemutatását, melyek a 21. században esetleg ritkábban fordulnak elő, mégis liturgiátörténeti vagy művészettörténeti értékkel bírhatnak, pl. a Szent Sír tárgyai a katonákkal, az antependium, az öltöztethető Mária és Krisztus szobrok, Jézus és Mária arca – az ún. hiteles portrék stb.

Az előadások során külön hangsúlyt helyeznek a keresztény ikonográfiára. Az előadások célja ugyanis, hogy a résztvevők jártasságot szerezzenek az európai művészetben (oltárképeken, freskókon, fában vagy márványban faragva) leggyakrabban megjelenített szentek, attribútumaik, legendáik felismerésében: hogyan ábrázolják a legfontosabb bibliai szereplőket? Jézus és Mária élettörténetének mely jeleneteit emeli be a középkori művész a templomi dekorációk közé? Milyen különbségek fordulhatnak elő? Miért pont ezek a jelenetek terjednek el? Ezek talán a legfontosabb alapkérdések ahhoz, hogy eljussanak egy-egy gótikus szárnyasoltár (felvidéki oltárok, M.S. mester) vagy egy reneszánsz festményciklus (Giotto, Michelangelo) valódi üzenetének, témájának megértéséhez.

Előadás mutatja be a templom-építészet hagyományait kitérve az épület-ikonográfiára, a különböző épületváltozatoknak, típusoknak a szakrális hagyományokban gyökerező eltéréseire: szentélykörüljáró, kegyúri karzat, szerzetesi cellák, jezsuita templomtípus stb. Hangsúlyt helyeznek arra, hogy ne csak a múlt emlékeit vizsgálják, de a 20. századi és a kortárs szakrális művészet legfontosabb képviselői és munkái is bemutatásra kerüljenek, mivel a jelen korban, a hétköznapi élet leggyakrabban ezekkel találkozhatunk. Valódi csemegét jelentenek a műterem látogatások, ahol a műtárgyak közelében az alkotókkal és a restaurátorral való beszélgetések még személyesebbé teszik a kurzuson elhangzott tárgyi és szakmai ismereteket.

Ideje: 1 szemeszter (12 x 4 óra), szombatonként, 10-14 óráig. A tanfolyam kezdete: 2018. szeptember 1.

A tanfolyam részvételi díja: 60.000 Ft. Kredit elismerés: A szemeszter végén oklevelet és kreditigazolást adnak, mivel a tanfolyam pedagógusoknak 5 órával beszámítható továbbképzésnek minősül (A 277/1997. (XII.22.).

A jelentkezési lapokat 2018. augusztus 30-ig kérik a szervezőknek visszaküldeni. További információ és a jelentkezési lap letölthető a <http://www.mke.hu/node/38300> oldalról.

Kiadja a Glattfelder Alapítvány

Felelős kiadó és szerkesztő: Kiss-Rigó László

Állandó munkatárs: Bábszki Zoltán, Borz Gergely,

Cserny Szilvia, Kozma Gábor,

Szeberényi Klára, Tóth Sándor

Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.